

12.8.2020

kirjaamo@intermin.fi

mikko.hiltunen@intermin.fi

Viite: Kuulemispyyntö 17.6.2020, SM2019600 / 00.01.05.00 / SMDno-2019-2078

NÄKEMYksiÄ SISÄMINISTERIÖN PELASTUSLAIN UUDISTAMISEN ESISelvITYSHANKKEEN VARAUTUMINEN POIKKEUSOLOIHIN JA VÄESTÖNSUOJELU-JAOSTOLLE

Suomen Palopäällystöliitto kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiä pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeeseen kuulemisen muodossa ja lausuu seuraavaa:

Yleiset huomiot

Mahdollisessa lakimuutoksessa tulisi kiinnittää huomiota tekstiin niin, että mahdollisimman paljon yleistyksistä jäisi pois. Tekstin pitäisi olla mahdollisimman tarkkaa, selkeää ja helposti tulkittavaa.

Nykyiset pykälät ja muutostarpeet

64 § (28.12.2018/1353) Pelastustoimen viranomaisten varautuminen väestönsuojeluun

Pelastustoimen viranomaisten on varauduttava toimialaansa kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitamiseen riittävin suunnitelmin ja etukäteen tapahtuvin valmisteluin:

- 1) huolehtimalla väestönsuojelutehtävien edellyttämästä sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnista;
- 2) kouluttamalla ja varaamalla henkilöstöä ja väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä sekä muuta henkilöstöä väestönsuojelutehtäviin;
- 3) huolehtimalla väestönsuojelun johtamis-, valvonta- ja hälytysjärjestelmien perustamisesta ja ylläpidosta;
- 4) varautumalla valmiuslain 121 §:ssä tarkoitettuun väestön siirtämiseen; sekä
- 5) huolehtimalla muistakin näitä vastaavista toimenpiteistä.

Edellä I momentissa säädetyn lisäksi pelastustoimen viranomaisten varautumisesta poikkeusoloihin säädetään valmiuslaissa.

Muutos ehdotus/huomio:

Tarkennusta kohtiin riittävin suunnitelmin. Mitä suunnitelmia tarkoitetaan, olisi hyvä avata tärkeimmät, koska silloin pystytään paremmin avaamaan tämä pykälä ja helpottaa viranomaisten varautumista ja tulkintaa.

Muutos ehdotus/huomio:

Lisäys loppuun yhdessä puolustusvoimien kanssa. Tämä mahdollistaisi paremmin yhteistyön puolustusvoimien kanssa, jos asia on mainittu selkeästi pykälässä.

71 § (28.12.2018/1353) Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä

Rakennuksen omistajan on uudisrakentamisen yhteydessä tehtävä rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia, pysyvästi työskenteleviä tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 176 §:ssä tarkoitettua tilapäistä rakennusta tai muuta määräajan paikallaan pysytettävää rakennusta eikä muuta sellaista rakennusta, jonka väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin.

Väestönsuoja on rakennettava rakennusta tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevaa rakennusryhmää varten, jos sen kerrosala on vähintään 1 200 neliometriä ja siinä asutaan tai työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi. Teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusta varten väestönsuoja on edellä tässä momentissa säädetystä poiketen rakennettava, jos rakennuksen tai rakennusryhmän kerrosala on vähintään 1 500 neliometriä. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos tontilla tai rakennuspaikalla tai yhteisessä väestönsuojassa on ennestään tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädetty määrä vaatimukset täyttäviä suojapaikkoja.

Samalla tontilla tai rakennuspaikalla jo olevia rakennuksia, joita varten on väestönsuoja, ei oteta huomioon uudisrakennuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta määrättäessä eikä myöskään rakennuksia, joiden osittaisesta loppukatselmuksesta on kulunut yli viisi vuotta ennen rakennuslupahakemuksen vireille tuloa.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan sallia rakennettavaksi kahta tai useampaa rakennusta varten yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi sallia yhteisen väestönsuojan rakennettavaksi myöhemminkin kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

Muutos ehdotus/huomio:

Pelastusviranomaisella ei ole tarkkaa arviota riittävästä määrästä suojapaikkoja. Aluksi pitäisi määrittää suojapaikkojen riittävä määrä.

Toinen ongelma on määritellä vapaana olevien suojapaikkojen määrä. Pelastusviranomaisella ei välttämättä ole tietoa vapaista suojapaikoista ja yleisesti tulkintana on, että rakennettu väestönsuoja on jo varattu jollekin rakennukselle ja henkilöille.

Osassa maata ei lisäksi ole yleisiä tai yhteisiä väestönsuojia. Tämä pykälä palvelee huonosti koko maan tarpeita.

Uusien säännösten tarve

Maakuntauudistuksen vaikutus tulisi huomioida mahdollisimman tarkkaan sitä koskevissa kohdissa. Eri osapuolten vastuut olisi hyvä kirjata selkeästi.

Yhteistyöterveisin

Suomen Palopäälystöliitto – Finlands Brandbefälsförbund ry

Veli-Pekka Ihamäki
puheenjohtaja

Ari Keijonen
toiminnanjohtaja